

KOLIKO VRIJEDI ŽIVOT?

Odbor za naknadu žrtvama od 2013. do danas obiteljima 17 ubijenih žena isplatio mizernih 43.965 kuna

Fenomenologija femicida u Hrvatskoj: Uzroci, posljedice i kaznena politika (2)

Piše: Dušan Miljuš

Objavljeno: 23. studeni 2022. 17:20

Željko Đekić

Vojko Bašić/Cropix

Koliko vrijedi život supruge, majke, partnerice. Prema podacima Ministarstva pravosuđa do kraja listopada pravomoćno je okončano 11 postupaka za kaznena djela teškog ubojstva od čega su tri predmeta teškog ubojstva ženskih osoba; majki ili supruga okrivljenika. U ta tri predmeta izrečene su sljedeće presude.

Na kaznu dugotrajnog zatvora od 25 godina osuđen je muškarac zbog ubojstva supruge. Još jednom počinitelju izrečena je kazna od 12 godina zatvora zbog ubojstva supruge, a sinu koji je u nebrojivu stanju ubio vlastitu majku utvrđena je presuda prisilnog smještaja u psihijatrijsku ustanovu u trajanju od šest mjeseci i on je vjerojatno već na slobodi. Kada se dogodi femicid, kojeg kao što smo napisali kazneni zakon ne poznaje kao posebnu kategoriju, niti se o uvođenju razmišlja, predstavnice nevladinih udruga često ističu kako uzroke možemo tražiti i u neodgovarajućoj kaznenoj politici. No, postoje i suprotni primjeri i jedan od njih je svakako presuda **Dinka Mešina**, suca splitskog Županijskog suda, koji je 10. listopada izrekao nepravomoćnu presudu i osudio na kaznu dugotrajnog zatvora od 38 godina zatvora **Željka Đekića** zvanog Lika (55) zbog brutalnog ubojstva **Vesne Perišić**.

U 16 sekundi 20 uboda nožem

Uz to, sud mu je odredio i mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja.

- U Lidl ste došli s nakanom usmrtili žrtvu, u popodnevnu smjenu, kada je Vesna Perišić radila, došli ste s nožem dužine oštrice 18 cm, a ukupno dugim 30 cm, zataknutim za pojasom hlača te skrivenim jaknom. Prišli ste žrtvi s leđa i u 16 sekundi zadali 20 ubodno-reznih rana. Tijekom počinjenja pokazani su iznimna brutalnost i

upornost, niste prestali s napadom dok vas nisu savladali - ukratko je opisao sudac Dinko Mešin ubojstvo koje se dogodilo 30. studenog 2021. u prodavaonici Lidla u Poljičkoj u Splitu. U obrazloženju presude posebno je istaknuo.

- Sudski vještak je potvrdio da su muke i bol koje je žrtva trpjela izvan uobičajenih. Nanijeli ste 20 rana nožem u 16 sekundi, to je više od uboda po sekundi. Tek su vas dva muškarca uspjela svladati. Vještak je naveo da su zadnja tri uboda bila fatalna, a 17 uboda žrtva je osjetila na sebi. Vi ste posljednja osoba koja je smjela ovako nešto napraviti. Kao sudionik Domovinskog rata prošli ste bol i patnje, i unatoč tome postupate bešćutno i okrutno. Isticali ste kako ste imali težak život, kako vam je brat ubijen, a sad ste ostavili sina bez majke, a i vas jer ćete biti u zatvoru. Nema opravdanja, vaše kajanje i žaljenje bili su reda radi. Plakali ste nad svojom sudbinom. Opravdanje ste tražili u svemu, osim u sebi - rekao je sudac Mešin.

Minimalne naknade

Obiteljima supruga, majki, partnerica ništa ne može nadoknaditi izgubljeni život, ali valja podsjetiti da je 1. srpnja 2013. godine stupio na snagu Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela. Prema podacima Ministarstva pravosuđa, od stupanja na snagu zakona do 21. listopada 2022. godine Odbor za novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela usvojio je ili djelomično usvojio zahtjeve posrednih žrtava 17 kaznenih djela ubojstva ili teškog ubojstva nad ženama te je isplaćeno 43.965 kuna naknade.

Za kazneno djelo ubojstva u pokušaju ili pokušaj teškog ubojstva nad ženama usvojeno je ili djelomično usvojeno tri zahtjeva te je isplaćeno 64.613 kuna. Dakle, za 9 godina tek nešto više od 100.000 kuna plaćeno je obiteljima 20 žena koje su ubijene ili su ih pokušale ubiti bliske osobe! Dakle, u prosjeku život ubijene žene za Odbor koji im isplaćuje naknadu članovima njihove obitelji u prosjeku vrijedi 2.500 kuna! Ova brojka govori dovoljno sama za sebe kako država vrednuje patnje koje prolaze obitelji žena koje su bile žrtve partnera. Mnogi od njih zadovoljštinu u naknadama štete moraju potražiti u parničnim postupcima koji ponekad traju godinama te emocionalno i financijski iscrpljuju obitelji žrtava.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije